



Pelastuskomentaja

**Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen lausunto sisäministeriölle
liittyen valtiovarainministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta val-
tioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoi-
minnasta**

HEL 2020-004261 T 03 00 00

Viite: SM lausuntopyyntö / 31.03.2020 SMDno-2020-710

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Valtiovarainministeriön lausuntopyynnössä sisäministeriötä pyydetään koostamaan lisäksi pelastuslaitosten lausunnot.

Helsingin kaupungin pelastuslaitos esittää lausuntonaan seuraavaa turvallisuusverkkolaista annetun asetuksen muuttamiseen:

Asetusmuutoksella tarkennetaan turvallisuusverkon palveluntuottajien, Erve ja Valtori, työnjakoa sekä tulevan turvallisuusverkon mobiiliviestintän palveluntuottajan toiminnan rajoja. Lisäksi on otettu huomioon muuttuneet tietoturvallisuuden käsittelyt (asiakirjojen turvaluokitus ja käsittely) uuden vuonna 2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain mukaisesti.

Lausunnossa kiinnitetään huomiota, että viranomaistoimintaan liittyy usein myös turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon ulkopuolisia käyttäjiä, jotka pitää pystyä liittämään ja liittyä mukaan viranomaistoiminnan viestintään. Viranomaisen tulee pystyä mahdollistamaan samojen palvelujen laajentaminen tarkoituksenmukaisesti myös näiden käyttäjien laitteisiin, mikä tulisi huomioida tarvittavilta osin lainsäädännössäkin.

Turvallisuusverkkolain mukaisesti turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palvelukokonaisuus. Asetuksella ei tule mahdollistaa, että palveluntuottaja pystyy alentamaan turvallisuusverkon palveluiden varautumisen palvelutasoa keskeisissä viranomaisen turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä olevissa palveluissa ja olla näin myös tarjoamatta korkean varautumisen palvelua kaikissa palveluissa.

Asetuksen 3§ Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottajan tehtävät ja palvelut

Pelastuslaitos esittää, että asetuksessa 3§:n 3 momentin mukaisten palvelujen käytössä tulisi huomioida ja mahdollistaa myös viranomais-



Pelastuskomentaja

toimintaan liittyvien ulkopuolisten tahojen osalta viranomaisen viestintäpalveluiden käyttö.

Viranomaisten viestintäteknisten palvelujen kannalta on tärkeä tunnistaa, että itse viestintäteknistä palvelua tulee voida käyttää myös tarvittaessa muillakin kuin viranomaisverkon liittymillä ja päätelaitteilla. Viranomaisen tulee pystyä esimerkiksi viestimään viranomaisen välineillä toiminnassaan myös julkisessa viestintäverkossa oleviin päätelaitteisiin, joita voi käyttää esimerkiksi asiantuntijat, toimintaan osallistuvat 3. sektorin toimijat ja toimialan oma henkilöstö tarkoituksenmukaisesti. Varautumisen näkökulmasta tulee arvioida myös viranomaisradioverkon ja julkisen verkon yhtäaikaista käyttöä samassa päätelaitteissa varautumisen parantamiseksi. Palveluilla tarkoitetaan äänen, kuvan, videon ja muun viestinnän toteuttamista yhteisessä palvelussa.

Perustelumuihistiossa on tarpeen tuoda esiin, että viranomaistoiminnan kannalta viranomaisten palvelua tulee voida tarjota viranomaisille ja heidän toimintaan liittyville käyttäjille turvallisuusverkon- ja viranomaisverkon ulkopuolelle luokittelemattomiin ja yleisissä tietoliikenneverkoissa oleviin laitteisiin toiminnan niin edellyttäessä.

Perustelumuihistiossa on tarkoituksenmukaista mainita, että palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan asiakaskohtaisesti sekä turvallisuusverkon että viranomaisradioverkon palvelujen soveltuvuuden toiminnallisuuksien ja päätelaitteiden osalta jokaisen käyttövelvoitetun organisaation toimintaan. Palveluntuottajalla tulee olla velvoite tuottaa asiakkaille esimerkiksi toiminnassa edellytettävät tarkoituksen sopivat päätelaitteet lisälaitteineen asiakkaiden määritysten mukaisesti palveluna. Palveluntuottajan tulee myös huolehtia laitteiden varautumisen ja varaosien saatavuuden turvaamisesta yhteiskunnan eri olosuhteissa.

Asetuksen 8§ Varautuminen

Asetuksen 8§:n 1 momentin osalta tulee asetuksessa noudattaa turvallisuusverkkolain henkeä, jossa julkisen hallinnon turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palveluympäristö palveluineen.

Asetuksen muutos ei saa mahdollistaa, että yhteisen turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon infra, tietoliikenne, päätelaite- ja viestintäpalveluihin liittyvät palvelut sekä muut palveluntuottajaa koskevat varautumisvelvoitteet eivät olisi jatkossa korkean varautumisen kriteerien mukaisesti tuotettu ja toteutettu käyttövelvoitetujen palveluiden osalta.

Perustelumuihistiossa tulee tarkentaa, että esitetyllä muutoksella palveluista voidaan tarjota asiakkaan toimintaan soveltuvia erilaisia tuotteita, joiden varautumis- ja tietoturvasuustason asiakas voi valita. Esimerkkinä asiakas voi valita tarkoituksen mukaisen tietoliikenneyhteysratkai-



Pelastuskomentaja

sun toimipisteeseen. Tietoliikenne ratkaisu voi olla perustason toteutus yksittäiseen toimipisteeseen, mutta se perustuu turvallisuusverkon korkean varautumisen tietoliikenneinfrastruktuuriin.

Uuden viranomaisradioverkon osalta on selkeästi tuotava esiin palvelukuvauksessa sen varautumisen taso ja soveltuvuus yhteiskunnan normaalioloissa ja poikkeusoloissa. Viranomaisradioverkon infra ja siihen liittyvät palvelut tulee olla tuotettu myös korkean varautumisen kriteerien mukaisesti. Tuotteistuksessa voidaan tarjota erilaisella varautumis- ja tietoturvasalla olevia tuotteita, joista asiakas valitsee toimintaansa soveltuvat.

Palveluiden tuotannossa tulee huomioida, että turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon palveluiden tulee muodostaa ehjä palvelukokonaisuus. Viestinnän toiminnassa tulee olla mahdollista eri päätelaitteilla turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon välillä. Kustannustehokkuutta tulee hakea erityisesti keskittämällä viranomaisten palveluja yhteisiin tietoliikenneratkaisuihin volyymien nostamiseksi ja eri viranomaisten osaoptimointien välttämiseksi.

Asetuksen 11§ Turvallisuusverkon palvelujen käyttö

Asetuksen 11§:n 2 momentissa tulisi huomioida, että palveluntuottajan on ilmoitettava ennakkoon soveltamansa tietoturvasuoritusvaatimukset aina kussakin käyttäjätapauksessa.

Lisäksi asetuksen 11§:n loppuun tulisi lisätä seuraavat asiat:

Palvelujen suorituskyvyn tai tietoturvasuorituksen toimintaa vaarantavista tilanteista, mitkä voivat vaikuttaa palvelujen käyttöön, tulee palveluntuottajan viipymättä ja luotettavasti tiedottaa käyttäjälle.

Viranomaisten määrittelemät kriittiset palvelut on asetettava etusijalle rajoitustilanteissa.

Palveluntuottajan on mitattava ja tuotettava säännöllisesti tietoa palvelujen laadusta palvelujen käyttäjille.

Lisätiedot

Harri Lehto, tietohallintopäällikkö, puhelin: 310 31410
harri.lehto(a)hel.fi

Jani Pitkänen
pelastuskomentaja va.



viite SMDno-2020-710

ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOKSEN LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI JULKISEN HALLINNON TURVALLISUUSVERKKOTOIMINNASTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on tehnyt luonnoksesta seuraavat havainnot.

Luonnoksen 3§ 3. momentin 1. kohdassa esitetään, että nykyisen viranomaisradioverkon päätelaitteet olisivat Suomen Erillisverkot Oy:n tai sen tytäryhtiön tuottamia tieto- ja viestintäteknisiä palveluja. Huomioiden turvallisuusverkkolain 9§ mukainen palveluntuottajan yksinoikeus, Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle jää epäselväksi, mahdollistaako luonnoksen mukainen menettely nykyisen käytännön jatkamisen, jossa viranomaisradioverkon päätelaitteita on voinut hankkia myös muilta laitetoimittajilta kuin Suomen Erillisverkkojen tytäryhtiöltä (Virve Tuotteet ja Palvelut Oy). Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan nykyinen käytäntö tulee jo riittävän kilpailun turvaamiseksi varmistaa, sekä varmistua, että päätelaitteita voi hankkia markkinoilta laajasti myös siirryttäessä viranomaisten aikakriittisen laajakaistaisten matkaviestinnän palvelujen käyttöön.

Luonnoksen 9§:ssä esitetään, että turvallisuusverkon palvelut on tuotettava ja kehitettävä siten, että niiden tietoturvasuhteet skaalautuvat palvelukohtaisesti. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos pitää esitettyä mallia hyvänä, huomioiden erityisesti epäselvyydet asiakirjojen turvallisuusluokittelun käytettävyydessä kunnallisessa toiminnassa, sekä turvallisuusverkon palveluiden tietoturvasuhteiden ja käytettävyyden kohdistuvat vaihtelevat vaatimukset. Esimerkiksi kentällä tapahtuvassa pelastustoiminnassa tiettyä turvallisuusluokkaa noudattavien tietoturvasuhteiden kategorinen noudattaminen on erittäin vaikeaa, mikäli palvelun toiminnallisesta tarpeesta ja käytettävyydestä ei haluta kohtuuttomasti tinkiä.

Luonnoksen 11§ 2. momentissa esitetään uusia vaatimuksia turvallisuusverkon käyttäjälle selvittää palveluntuottajalle kuinka se täyttää turvallisuusverkkoon liittämiseksi määrättyt tietoturvasuhteet. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen mielestä esitetty vaatimus on turha ja myös ristiriidassa turvallisuusverkkolain 2-3§:ssa määrätyn käyttövelvoitteen kanssa. Turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä oleva taho, esimerkiksi kunnallisen pelastuslaitoksen palveluksessa olevat pelastustoimen viranomaiset, vastaavat isäntäorganisaationsa (tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö) kautta lainmukaisen riittävän tietoturvasuhteiden ylläpitämisestä, eikä sitä tule saattaa palveluntuottajan arvioitavaksi.

Luonnoksen 11§:n perusteluissa esitetään, että myös nyt ehdotetut uudet turvallisuusverkon palvelut hyväksyisi käyttöönotettaviksi valtiovarainministeriö. Vaikka kyseisessä pykälässä viitataan yhteisten palvelujen käyttöönoton hyväksymiseen, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos esittää, että perusteluihin lisättäisiin selvyuden vuoksi myös kuvaus menettelyistä toimialasidonnaisen palvelun hyväksymisestä, niin turvallisuusverkkoon, kuin erityisesti viranomaisradioverkkoon. Pelastuslaitoksilla on käytössään useita toimialasidonnaisia viranomaisradioverkossa toimivia palveluja, ja näiden palvelujen käyttö tulee turvata myös jatkossa.



IE

16.4.2020

LAUSUNTO

Porvoo 20.9.2019

Peter Johansson
pelastusjohtaja

Ilkka Eskelinen
paloinsinööri



KESKI-POHJANMAAN JA PIETARSAAREN
ALUEEN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS OCH
JAKOBSTADSOMRÅDETS RÄDDNINGSVÄRK

Sisäministeriö
Pelastusosasto
kirjaamo@pelastustoimi.fi

Viite: SMDno-2020-710

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos esittää lausuntonaan seuraavaa turvallisuusverkkolaista annetun asetuksen muuttamiseen.

Lausunnossa kiinnitetään huomiota, että viranomaistoimintaan liittyy usein myös turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon ulkopuolisia käyttäjiä, jotka pitää pystyä liittämään ja liittyä mukaan viranomaistoiminnan viestintään. Viranomaisen tulee pystyä mahdollistamaan samojen palvelujen laajentaminen tarkoituksenmukaisesti myös näiden käyttäjien laitteisiin, mikä tulisi huomioida tarvittavilta osin lainsäädännössäkin.

Turvallisuusverkkolain mukaisesti turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palvelukokonaisuus. Asetuksella ei tule mahdollistaa, että palveluntuottaja pystyy alentamaan turvallisuusverkon palveluiden varautumisen palvelutasoa keskeisissä viranomaisen turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä olevissa palveluissa ja olla näin myös tarjoamatta korkean varautumisen palvelua kaikissa palveluissa.



KESKI-POHJANMAAN JA PIETARSAAREN
ALUEEN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS OCH
JAKOBSTADSOMRÅDETS RÄDDNINGSVÄRK

Asetuksen 3§ Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottajan tehtävät ja palvelut

Pelastuslaitos esittää, että asetuksessa 3§:n 3 momentin mukaisten palvelujen käytössä tulisi huomioida ja mahdollistaa myös viranomaistoimintaan liittyvien ulkopuolisten tahojen osalta viranomaisen viestintäpalveluiden käyttö.

Viranomaisten viestintätekniisten palvelujen kannalta on tärkeä tunnistaa, että itse viestintätekniistä palvelua tulee voida käyttää myös tarvittaessa muillakin kuin viranomaisverkon liittymillä ja päätelaitteilla. Viranomaisen tulee pystyä esimerkiksi viestimään viranomaisen välineillä toiminnassaan myös julkisessa viestintäverkossa oleviin päätelaitteisiin, joita voi käyttää esimerkiksi asiantuntijat, toimintaan osallistuvat 3. sektorin toimijat ja toimialan oma henkilöstö tarkoituksenmukaisesti. Varautumisen näkökulmasta tulee arvioida myös viranomaisradioverkon ja julkisen verkon yhtäaikaista käyttöä samassa päätelaitteissa varautumisen parantamiseksi. Palveluilla tarkoitetaan äänen, kuvan, videon ja muun viestinnän toteuttamista yhteisessä palvelussa.

Perustelumuiustiossa on tarpeen tuoda esiin, että viranomaistoiminnan kannalta viranomaisten palvelua tulee voida tarjota viranomaisille ja heidän toimintaan liittyville käyttäjille turvallisuusverkon- ja viranomaisverkon ulkopuolelle luokittelemattomiin ja yleisissä tietoliikenneverkoissa oleviin laitteisiin toiminnan niin edellyttäessä.

Perustelumuiustiossa on tarkoituksenmukaista mainita, että palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan asiakaskohtaisesti sekä turvallisuusverkon että viranomaisradioverkon palvelujen soveltuvuuden toiminnallisuuksien ja päätelaitteiden osalta jokaisen käyttövelvoitetun organisaation toimintaan. Palveluntuottajalla tulee olla velvoite tuottaa asiakkaille esimerkiksi



KESKI-POHJANMAAN JA PIETARSAAREN
ALUEEN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS OCH
JAKOBSTADSOMRÅDETS RÄDDNINGSVÄRK

toiminnassa edellytettävät tarkoituksen sopivat päätelaitteet lisälaitteineen asiakkaiden määritysten mukaisesti palveluna. Palveluntuottajan tulee myös huolehtia laitteiden varautumisen ja varaosien saatavuuden turvaamisesta yhteiskunnan eri olosuhteissa.

Asetuksen 8§ Varautuminen

Asetuksen 8§:n 1 momentin osalta tulee asetuksessa noudattaa turvallisuusverkkolain henkeä, jossa julkisen hallinnon turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palveluympäristö palveluineen.

Asetuksen muutos ei saa mahdollistaa, että yhteisen turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon infra, tietoliikenne, päätelaite- ja viestintäpalveluihin liittyvät palvelut sekä muut palveluntuottajaa koskevat varautumisvelvoitteet eivät olisi jatkossa korkean varautumisen kriteerien mukaisesti tuotettu ja toteutettu käyttövelvoitettujen palveluiden osalta.

Perustelumuiotiossa tulee tarkentaa, että esitetyllä muutoksella palveluista voidaan tarjota asiakkaan toimintaan soveltuvia erilaisia tuotteita, joiden varautumis- ja tietoturvasuustason asiakas voi valita. Esimerkkinä asiakas voi valita tarkoituksen mukaisen tietoliikenneyhteysratkaisun toimipisteeseen. Tietoliikenne ratkaisu voi olla perustason toteutus yksittäiseen toimipisteeseen, mutta se perustuu turvallisuusverkon korkean varautumisen tietoliikenneinfrastruktuuriin.

Uuden viranomaisradioverkon osalta on selkäesti tuotava esiin palvelukuvauksessa sen varautumistaso ja soveltuvuus yhteiskunnan normaalioloissa ja poikkeusoloissa.

LAUSUNTO



KESKI-POHJANMAAN JA PIETARSAAREN
ALUEEN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS OCH
JAKOBSTADSOMRÅDETS RÄDDNINGSVÄRK

Viranomaisradioverkon infra ja siihen liittyvät palvelut tulee olla tuotettu myös korkean varautumisen kriteerien mukaisesti. Tuotteistuksessa voidaan tarjota erilaisella varautumis- ja tietoturvasolla olevia tuotteita, joista asiakas valitsee toimintaansa soveltuvat.

Palveluiden tuotannossa tulee huomioida, että turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon palveluiden tulee muodostaa ehjä palvelukokonaisuus. Viestinnän toiminnassa tulee olla mahdollista eri päätelaitteilla turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon välillä. Kustannustehokkuutta tulee hakea erityisesti keskittämällä viranomaisten palveluja yhteisiin tietoliikennetkaisuihin volyymien nostamiseksi ja eri viranomaisten osaoptimointien välttämiseksi.

Kokkolassa 16.4.2020



Jaakko Pukkinen
pelastusjohtaja

KM

Sisäministeriö, kirjaamo

PL 26

00023 Valtioneuvosto

kirjaamo@intermin.fi

Viite: SMDno-2020-710

Valtioneuvoston asetus julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos esittää lausuntonaan seuraavaa turvallisuusverkkolaista annetun asetuksen muuttamiseen.

Lausunnossa kiinnitetään huomiota, että viranomaistoimintaan liittyy usein myös hallinnon turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon ulkopuolisia käyttäjiä, jotka pitää pystyä liittämään ja liittyä mukaan viranomaistoiminnan viestintään. Viranomaisen tulee pystyä mahdollistamaan samojen palvelujen laajentaminen tarkoituksenmukaisesti myös näiden käyttäjien laitteisiin, mikä tulisi huomioida tarvittavilta osin lainsäädännössäkin.

Turvallisuusverkkolain mukaisesti turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palvelukokonaisuus. Asetuksella ei tule mahdollistaa, että palveluntuottaja pystyy alentamaan turvallisuusverkon palveluiden varautumisen palvelutasoa keskeisissä viranomaisen turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä olevissa palveluissa ja olla näin myös tarjoamatta korkean varautumisen palvelua kaikissa palveluissa.

Asetuksen 3 § Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottajan tehtävät ja palvelut

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos esittää, että asetuksessa 3 §:n 3 momentin mukaisten palvelujen käytössä tulisi huomioida ja mahdollistaa myös viranomaistoimintaan liittyvien ulkopuolisten tahojen osalta viranomaisen viestintäpalveluiden käyttö.

Viranomaisten viestintätekniisten palvelujen kannalta on tärkeä tunnistaa, että itse viestintätekniistä palvelua tulee voida käyttää myös tarvittaessa muillakin



KM

kuin viranomaisverkon liittymillä ja päätelaitteilla. Viranomaisen tulee pystyä esimerkiksi viestimään viranomaisen välineillä toiminnassaan myös julkisessa viestintäverkossa oleviin päätelaitteisiin, joita voi käyttää esimerkiksi asian-
tuntijat, toimintaan osallistuvat kolmannen sektorin toimijat ja toimialan oma henkilöstö tarkoituksenmukaisesti. Varautumisen näkökulmasta tulee arvioida myös viranomaisradioverkon ja julkisen verkon yhtäaikaista käyttöä samassa päätelaitteissa varautumisen parantamiseksi. Palveluilla tarkoitetaan äänen, kuvan, videon ja muun viestinnän toteuttamista yhteisessä palvelussa.

Perustelumuistiossa on tarpeen tuoda esiin, että viranomaistoiminnan kannalta viranomaisten palvelua tulee voida tarjota viranomaisille ja heidän toimintaan liittyville käyttäjille turvallisuusverkon- ja viranomaisverkon ulkopuolelle luokittelemattomiin ja yleisissä tietoliikenneverkoissa oleviin laitteisiin toiminnan niin edellyttäessä.

Perustelumuistiossa on tarkoituksenmukaista mainita, että palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan asiakaskohtaisesti sekä turvallisuusverkon että viranomaisradioverkon palvelujen soveltuvuuden toiminnallisuuksien ja päätelaitteiden osalta jokaisen käyttövelvoitetun organisaation toimintaan. Palveluntuottajalla tulee olla velvoite tuottaa asiakkaille esimerkiksi toiminnassa edellytettävät tarkoituksen sopivat päätelaitteet lisälaitteineen asiakkaiden määritysten mukaisesti palveluna. Palveluntuottajan tulee myös huolehtia laitteiden varautumisen ja varaosien saatavuuden turvaamisesta yhteiskunnan eri olosuhteissa.

Asetuksen 8 § Varautuminen

Asetuksen 8 §:n 1 momentin osalta tulee asetuksessa noudattaa turvallisuusverkkolain henkeä, jossa julkisen hallinnon turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palveluympäristö palveluineen.

Asetuksen muutos ei saa mahdollistaa, että yhteisen turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon infra, tietoliikenne, päätelaite- ja viestintäpalveluihin liittyvät palvelut sekä muut palveluntuottajaa koskevat varautumisvelvoitteet eivät olisi jatkossa korkean varautumisen kriteerien mukaisesti tuotettu ja toteutettu käyttövelvoitettujen palveluiden osalta.

Perustelumuistiossa tulee tarkentaa, että esitetyllä muutoksella palveluista voidaan tarjota asiakkaan toimintaan soveltuvia erilaisia tuotteita, joiden varautumis- ja tietoturvasuustason asiakas voi valita. Esimerkkinä asiakas voi valita tarkoituksen mukaisen tietoliikenneyhteysratkaisun toimipisteeseen. Tietoliikenneneratkaisu voi olla perustason toteutus yksittäiseen toimipisteeseen, mutta se perustuu turvallisuusverkon korkean varautumisen tietoliikenneinfrastruktuuriin.

KM

Uuden viranomaisradioverkon osalta on selkäesti tuotava esiin palvelukuvauksessa sen varautumisen taso ja soveltuvuus yhteiskunnan normaalioloissa ja poikkeusoloissa. Viranomaisradioverkon infra ja siihen liittyvät palvelut tulee olla tuotettu myös korkean varautumisen kriteerien mukaisesti. Tuotteistuksessa voidaan tarjota erilaisella varautumis- ja tietoturvasolla olevia tuotteita, joista asiakas valitsee toimintaansa soveltuvat.

Palveluiden tuotannossa tulee huomioida, että turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon palveluiden tulee muodostaa ehjä palvelukokonaisuus. Viestinnän toiminnassa tulee olla mahdollista eri päätelaitteilla turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon välillä. Kustannustehokkuutta tulee hakea erityisesti keskittämällä viranomaisten palveluja yhteisiin tietoliikennetkaisuuihin volyymien nostamiseksi ja eri viranomaisten osaoptimointien välttämiseksi.

Asetuksen 9 § Tietoturvaluusvaatimukset

Asetuksessa on tehty 9 § muutos suojaustasoista turvallisuusluokkiin koskien valtionhallintoa. Asetus turvallisuusluokituksesta (1101/2019) ei kuitenkaan koske kunnallisia toimintoja (ja tulkittu jopa, että muut kuin turvallisuusluokitusasetuksessa mainitut eivät edes saa luokitella turvallisuusluokkiin). Perusteissa todetaan, että 9 § Säännöksessä ehdotetaan kuitenkin otettavaksi huomioon myös turvallisuusluokittelemattomien salassa pidettävien asiakirjojen käsittelyvaatimukset, tällainen on mm. julkisuuslaki (621/1999). Mutta itse säädöstekstissä viitataan vain kansainväliseen tietoturvaluusvelvoitteenmutta ei esim. julkisuuslakiin.

Veli Pekka Ihamäki

Kimmo Markkanen

Pelastusjohtaja

Tukipalvelupäällikkö



15.4.2020

Dno OUKA/3974/09.06.00/2015

Sisäministeriö, kirjaamo
PL 26
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@intermin.fi

Lausuntopyyntö 31.03.2020 SMDno-2020-710

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkko- kotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos lausuu turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta seuraavaa:

Laitos on huolissaan, kuinka varmistetaan palvelujen jatkuvuuden turvaaminen normaalioloissa, niiden häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Asetuksen 8 §:n 1 momentti ja sitä koskeva perustelumiestio nykyisessä muodossaan mahdollistaisi palveluntuottajan poikkeamisen varautumisvelvoitteista korkea varautumista ja turvallisuutta koskevien vaatimusten edellyttämässä laajuudessa.

Palvelukohtaisten varautumista koskevien vaatimusten edellyttämiä laajuuksia ei asetuksen 8 §:n 1 momentissa ja sitä koskevassa perustelumiestiossa määritellä. Kriittisten ja käyttövelvoitettujen viranomaisradioverkon sekä viranomaisten aikakriittisen laajakaistaisen matkaviestinnän tieto- ja viestintäteknisten palveluiden varautumisen ei tulisi poiketa Julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) ja sen muuttamisesta annetun lain (53/2019) hengestä.

Lain mukaan turvallisuusverkko täyttää korkean varautumisen ja turvallisuuden vaatimukset siten kuin siitä laissa erikseen säädetään tai lain nojalla määrätään. Turvallisuusverkkoon kuuluu viestintäverkko ja siihen välittömästi liittyvät laittilat, laitteet ja muu infrastruktuuri sekä turvallisuusverkon yhteiset palvelut. Mitä mainitussa laissa säädetään turvallisuusverkosta ja sen palvelujen käytöstä, sovelletaan myös viranomaisten aikakriittisen laajakaistaisen matkaviestinnän tieto- ja viestintäteknisiin palveluihin.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos,

Petteri Helisten
pelastusjohtaja



Postiosoite

Oulun kaupungin kirjaamo
PL27, 90015 Oulun kaupunki

kirjaamo(at)ouka.fi

Käyntiosoite (hallinto)

Kiviharjunlenkki 1 E, Oulu

Sähköposti muotoa:
etunimi.sukunimi(at)ouka.fi

Puhelin

(08) 558 410

Faksi
(08) 557 2580





16.4.2020

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi
PL26
00023 Valtionneuvosto

viite: SM lausuntopyyntö SMDno-2020-710

Lausunto luonnokseen Valtioneuvoston asetuksesta julkisen hallinnon turvallisuusverkko-toiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Pohjanmaan pelastuslaitos esittää lausuntonaan seuraavaa turvallisuusverkkolaista annetun asetuksen muuttamiseen.

Viranomaistoimintaan liittyy usein turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon ulkopuolisia käyttäjiä, joiden edellytykset liittyä mukaan viranomaistoiminnan viestintään. Viranomaisella pitää olla edellytykset mahdollistaa samojen palvelujen laajentaminen ennalta määriteltyjen ulkopuolisten käyttäjien laitteisiin. Mielestämme tämä olisi huomioitava tarvittavilta osin lainsäädännössäkin.

Turvallisuusverkkolain mukaisesti turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palvelukokonaisuus. Asetuksessa ei pidä olla mahdollisuutta sille, että palveluntuottaja pystyisi alentamaan turvallisuusverkon palveluiden varautumisen palvelutasoa keskeisissä viranomaisen turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä olevissa palveluissa

Asetuksen 3§ Tieto- ja viestintäteknisten palvelujen tuottajan tehtävät ja palvelut

Pohjanmaan pelastuslaitos pitää tärkeänä, että asetuksessa 3§:n 3 momentin mukaisten palvelujen käytössä huomioidaan viranomaistoimintaan liittyvien ulkopuolisten tahojen osalta viranomaisen viestintäpalveluiden käyttöä.

Viranomaisten viestintäteknisten palvelujen kannalta on hyvä tunnistaa, että viestintäteknistä palvelua voidaan käyttää tarvittaessa muillakin kuin viranomaisverkon liittymillä ja päätelaitteilla. Viranomaisen pitää olla mahdollista tarvittaessa viestimään toiminnassa esimerkiksi viranomaisen välineillä julkisessa viestintäverkossa oleviin päätelaitteisiin, joita voi käyttää mm. asiantuntijat, sopimuksen mukaisesti toimintaan osallistuvat 3. sektorin toimijat. Varautumisen näkökulmasta on syytä arvioida viranomaisradioverkon ja julkisen verkon yhtäaikaista käyttöä samassa päätelaitteissa varautumisen parantamiseksi. Palvelulla tarkoitetaan äänen, kuvan, videon ja muun viestinnän toteuttamista yhteisessä palvelussa.

Perustelumuistioon voisi lisätä tarkennuksen, jonka perusteella palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan asiakaskohtaisesti sekä turvallisuusverkon että viranomaisradioverkon palvelujen soveltuvuuden toiminnallisuuksien ja päätelaitteiden osalta jokaisen käyttövelvoitetun organisaation toimintaan. Palveluntuottaja veloitetaan tuottaa palveluna asiakkaille esimerkiksi toiminnassa edellytettävät tarkoituksen sopivat päätelaitteet lisälaitteineen asiakkaiden määritysten mukaan. Palveluntuottaja huolehtisi laitteiden varautumisen ja varaosien saatavuuden turvaamisesta kaikissa yhteiskunnan olosuhteissa.



16.4.2020

Asetuksen 8§ Varautuminen

Asetuksen 8§:n 1 momentin osalta tulee asetuksessa noudattaa turvallisuusverkkolain henkeä, jossa julkisen hallinnon turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palveluympäristö palveluineen.

Asetuksen muutoksella ”palvelukohtaisten varautumista koskevien vaatimusten edellyttämässä laajuudessa ” ei pidä ohjata heikentämään yhteisen turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon infra, tietoliikenne, päätelaite- ja viestintäpalveluihin liittyvien palvelujen toimintavarmuutta eikä muita palveluntuottajaa koskevia varautumisvelvoitteita koskien korkean varautumisen kriteerien mukaisesti tuotettuja, toteutettuja ja käyttövelvoitettuja palveluita.

Perustelumuiotiossa voisi tarkentaa siten, että esitetyllä muutoksella palveluista voidaan tarjota asiakkaan toimintaan soveltuvia erilaisia tuotteita, joiden varautumis- ja tietoturvasuustason asiakas voi valita. Esimerkkinä asiakas voi valita tarkoituksen mukaisen tietoliikenneyhteysratkaisun toimipisteeseen. Tietoliikenne ratkaisu voi olla perustason toteutus yksittäiseen toimipisteeseen, mutta se perustuu turvallisuusverkon korkean varautumisen tietoliikenneinfrastruktuuriin.

Uuden viranomaisradioverkon osalta on palvelukuvauksessa tuotava esille varautumistaso ja sen soveltuminen yhteiskunnan normaalioloihin ja poikkeusoloihin. Viranomaisradioverkon infra ja siihen liittyvät palvelut pitää tuottaa korkean varautumisen kriteerien mukaan. Tuotevalikoimassa voisi olla tarjolla eri varautumis- ja tietoturvasuustasolla olevia tuotteita, joista asiakas voisi valita toimintaansa soveltuvat.

Palveluiden tuotannossa pitää lähetä siitä, että turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon palvelut muodostavat ehjän palvelukokonaisuuden. Viestintä on mahdollista eri päätelaitteilla turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon välillä. Kustannustehokkuutta voidaan hakea erityisesti keskittämällä viranomaisten palveluja yhteisiin tietoliikenneratkaisuihin.

Ystävällisin terveisin

Pohjanmaan pelastuslaitos

Tero Mäki
pelastusjohtaja



Sisäministeriö
Kirjaamo
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Viite SMDno-2020-710

Lausunto Valtionvarainministeriön luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Satakunnan pelastuslaitos lausuu seuraavaa koskien Valtionvarainministeriön luonnosta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 24.3.2020 (VM011:00/2019):

§ 3 Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottajan tehtävät ja palvelut

Viranomaisradioverkon palvelujen tuottajilla tulee olla keinot kasvattaa viranomaisradioverkon kapasiteettia tarvittavalla paikalla (esim. suuronnettomuuden vaatima kapasiteetin kasvattaminen siirrettävillä väliaikaisilla tukiasemaratkaisulla) ja mahdollisuus tuottaa myös väliaikainen verkon peittoalue sellaisille kriittisille alueille, joilla kuuluvuus madaltuu esimerkiksi tukiasema tai muun vian sattuessa. Turvallisuusverkon käyttäjälle tulee myös mahdollistaa omatoiminen varautuminen, jolloin se voisi halutessaan parantaa viranomaisradioverkon kapasiteettia tai luoda tilannepaikalle oman offline –lähiverkon (esimerkiksi oma verkkopeitto suuren tapahtuman ajaksi).

§ 8 Varautuminen

Julkisen hallinnon turvallisuusverkko tulee olla edelleen korkean varautumisen ja turvallisuuden ympäristö, jonka tulisi lähtökohtaisesti noudattaa turvallisuusverkkolain henkeä.

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua



Asetuksen tulee määritellä yhteisen turvallisuusverkon varautuminen sellaiselle tasolle, että turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon infrastruktuuri, tietoliikenne-, päätelaite- ja viestintäpalvelut sekä muut palveluja ja palveluntuottajia koskevat varautumisvelvoitteet tulee toteutettua korkean varautumisen kriteerien mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että turvallisuus- ja viranomaisradioverkot toimivat häiriöttä mahdollisimman pitkään. Palvelujen ylläpitämiseksi palveluntuottajien tulee olla tällä ajatuksella pitkälle omavaraisia (riittävät varalaite ja varaosavarastot sekä luotettavat huoltopalvelut).

Palvelujen käyttäjillä tulee olla mahdollisuus hankkia toimintaansa tarvittavia laitteita, varaosia ja huoltopalveluita, vaikka tuotteiden toimituksissa olisikin viivästyksiä tiedossa palvelujen tuottajan suuntaan. Esimerkiksi tälläkin hetkellä Korona tilanteen vuoksi eri laite, komponentti ja varaosatoimittajien toimitukset viivästyvät eri toimittajien työn seisauksesta, joka osaltaan venyttää loppukäyttäjien laitteiden ja varaosien toimituksia. Tämän osalta käytettävien palveluntuottajien tulisi varautua jollakin tasolla näiden osalta (3kk tai 6kk arvioitu puskurivarasto tai erittäin varma laitetoimittaja).

Virve 2.0. myötä viranomaisradioverkon viesti- ja datapalvelut siirtyvät Tetra –teknologiasta mobiilidataverkkoon, jonka tuottaa kaupallinen toimija Suomen Erillisverkot Oy:n sopimuskumppanina. Toimijalla tulee olla riittävä varautumisen taso näiden palvelujen tuottamiseksi ja erityisen hyvin suunniteltu varautuminen kriittisten palvelujen ylläpitämiseksi. Esimerkiksi sähkökatkojen aikana palvelut tulisi olla käytettävissä vähintään 3 vuorokautta (Keski-Euroopan mallilla), jonka aikana palvelujen tuottaja ehtii toimittamaan varavoimakoneen tai väliaikaisen siirrettävän tukiasemaratkaisun alueelle. Tällä velvoitteella saadaan myös palvelujen tuottaja päivittämään omien laittilojen ratkaisuja (sähkökytkennät) nykypäivän tasolle. Tämän lisäksi Viranomaisradioverkon kriittiset palvelut tulee olla määritelty sellaiselle tasolle, että kaupallinen toimija ei saa omatoimisesti priorisoida omia kaupallisia palveluita viranomaisten tasoa korkeammaksi (esimerkiksi korjausten priorisointi, palauttaminen häiriötilanteen jälkeen).

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua



Turvallisuusverkon palveluissa tulisi huomioida asiakkaan tarpeet ja sen myötä palveluissa voitaisiin tarjota asiakkaan toimintaan soveltuvia palveluja ja tuotteita, joiden osalta asiakas voisi itse päättää varautumisen ja turvallisuuden tasot. Esimerkiksi pelastuslaitos voisi hankkia omalle paloasemalle tietoliikenneyhteyden perustason toteutuksella, mutta se perustuisi turvallisuusverkon korkean varautumisen tietoliikenneinfrastruktuuriin. Tämän lisäksi pelastusyksiköiden miehistötason viranomaisradioita voitaisiin mahdollisesti myös käyttää kevyemmällä tietoturvasalla, mutta varautuminen on korkealla prioriteetilla (kustannusvaikutukset) tai esimerkiksi sopimuspalokuntien henkilöiden ja päätoimisten henkilöiden matkapuhelimien liittymät voisivat olla Virve 2.0. verkon palveluissa kiinni, jolloin saadaan hälytyksien toimittamisessa varmuutta lisää. Viranomaisen henkilöstön liittäminen Virve 2.0. verkkoon mahdollistaisi myös kaksi-suuntaisten hälytys- ja tiedotuspalvelujen käyttämisen luotettavalla tasolla, kuitenkin salassa pidettävällä tietoturvallisuuden tasolla (puhelinten applikaatiot).

Turvallisuusverkkolain mukaisesti turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palvelukokonaisuus. Asetuksella ei tule mahdollistaa, että palveluntuottaja pystyy alentamaan turvallisuusverkon palveluiden varautumisen palvelutasoa keskeisissä viranomaisen turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä olevissa palveluissa ja olla näin myös tarjoamatta korkean varautumisen palvelua kaikissa palveluissa.

§ 9 Tietoturvallisuus

Turvallisuusverkon tietoturvallisuus tulee olla prioriteetissa korkealla. Kuitenkin turvallisuusnäkökulman ohella tulee ottaa huomioon myös palvelujen käytettävyys. Kriittiset palvelut tulisi edelleen olla erittäin hyvin suojattuja ja sen myöten käytettävyydessä tulee joka tapauksessa olemaan omia haittavaikutuksia. Turvallisuusverkossa tulisi olla mahdollisuus käyttää kriittisiä palveluja siten, että ne ovat korkean tason suojauksen piirissä, jolloin nykyiset hitaat terminoidut palvelut saataisiin toimimaan nykyistä sujuvammin (nykyisellään palvelujen käytettävyyttä haittaa useat eri kirjautumistavat ja palvelujentuottajien suuntaan rakennetut keinotekoiset terminoidut yhteydet).

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua



§ 11 Turvallisuusverkon palvelujen käyttö

Turvallisuusverkossa tulisi olla myös mahdollisuus palvelujen skaalautuvuuteen, jolloin kolmannen osapuolen käyttäjiä saadaan lisättyä sujuvasti esimerkiksi Viranomaisradioverkon palveluihin. Tällaisissa tapauksissa kolmannen osapuolen tietoturvan tasoa ei välttämättä voida varmentaa luotettavasti. Tämän tyyppistä käyttöä voisi olla viranomaisissa esimerkiksi asiantuntijoiden, laitteiden ja koneiden käyttäjien, etsintäpartioiden henkilöiden lisääminen viestipalveluihin. Näissä tapauksissa tieto voisi olla lähtökohtaisesti julkista ja palvelujen varmentamista ei välttämättä tarvitsisi tehdä. Henkilöt tai henkilöryhmät voisivat käyttää viranomaisradioverkon palveluja sujuvasti esimerkiksi omaan puhelimeen ladattavalla applikaatiolla, käyttäisivät omia matkapuhelinyhteyksiä ja toimisivat turvallisuusverkon julkisella tai sitten salassa pidettävällä alueella. Mallina voitaisiin pitää ad-hoc. Viranomaisten viestintätekniisten palvelujen kannalta on tärkeä tunnistaa, että itse viestintätekniistä palvelua tulee voida käyttää myös tarvittaessa muillakin kuin viranomaisverkon liittymillä ja päätelaitteilla. Viranomaisen tulee pystyä esimerkiksi viestimään viranomaisen välineillä toiminnassaan myös julkisessa viestintäverkossa oleviin päätelaitteisiin (asiantuntijat, kolmannet osapuolet, omat henkilöstöt, jne.). Varautumisen näkökulmasta tulee arvioida myös viranomaisradioverkon ja julkisen verkon yhtäaikaista käyttöä samassa päätelaitteissa varautumisen parantamiseksi. Palveluilla tarkoitetaan äänen, kuvan, videon ja muun viestinnän toteuttamista yhteisessä palvelussa.

Turvallisuusverkon käyttäjille tulee mahdollistaa omat pilottitestaus tai muut testausympäristöt, jolla he voivat koestaa niin TUVE, kuin Virve –palvelujen laitteita ja sovelluksia sekä niiden käytettävyyttä.

Turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon palvelujen tuotanto tulisi muodostua siten, että se muodostaa ehjän palvelukokonaisuuden. Viestinnässä tulee olla mahdollisuus eri päätelaitteiden käyttäminen niin turvallisuusverkossa, kuin viranomaisverkossa ja niiden välillä (esimerkiksi Virve –päivystäjän työasemaa voisi käyttää TUVE -verkon ylitse, jolloin ei tarvitse hankkia erikseen omia vain Virve –käyttöön pyhitettyä työasemaa). Kustannustehokkuutta tulee hakea erityisesti keskittämällä viranomaisten

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua



palveluja yhteisiin tietoliikennetkaisuihin volyymien nostamiseksi ja eri viranomaisten osaoptimointien välttämiseksi.

On myös tarpeen tuoda esiin se, että viranomaistoiminnan kannalta viranomaisten palvelua tulee voida tarjota viranomaisille ja heidän toimintaan liittyville käyttäjille turvallisuusverkon- ja viranomaisverkon ulkopuolelle luokittelemattomiin ja yleisissä tietoliikenneverkoissa oleviin laitteisiin toiminnan niin edellyttäessä. Luonnollisesti näiden osalta varautumista ja toimintavarmuutta on vaikea järjestää, mutta käyttöä voidaan tehdä siinä määrin, miten nämä yhteydet toimivat.

On myös tarkoituksenmukaista mainita se, että palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan asiakaskohtaisesti sekä turvallisuusverkon, että viranomaisradioverkon palvelujen soveltuvuuden toiminnollisuuksien ja päätelaitteiden osalta jokaisen käyttövelvoitetun organisaation toimintaan. Palveluntuottajalla tulee olla velvoite tuottaa asiakkaille esimerkiksi toiminnassa edellytettävät tarkoituksen sopivat päätelaitteet lisälaitteineen asiakkaiden määritysten mukaisesti palveluna. Palveluntuottajan tulee myös huolehtia laitteiden varautumisen ja varaosien saatavuuden turvaamisesta yhteiskunnan eri olosuhteissa (puskurissa laitteiden akut, varaosat, jne.).

SATAKUNNAN PELASTUSLAITOS

Erik van Esdonk
aluepäällikkö

Sisäministeriö

SMDno-2020-710, sisäministeriön pyyntö 31.3.2020

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Varsinais-Suomen pelastuslaitos esittää lausuntonaan seuraavaa turvallisuusverkkolaista annetun asetuksen muuttamiseen.

Lausunnossa kiinnitetään huomiota, että viranomaistoimintaan liittyy usein myös turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon ulkopuolisia käyttäjiä, jotka pitää pystyä liittämään ja liittyä mukaan viranomaistoinnin viestintään. Viranomaisen tulee pystyä mahdollistamaan samojen palvelujen laajentaminen tarkoituksenmukaisesti myös näiden käyttäjien laitteisiin, mikä tulisi huomioida tarvittavilta osin lainsäädännössäkin.

Turvallisuusverkkolain mukaisesti turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palvelukokonaisuus. Asetuksella ei tule mahdollistaa, että palveluntuottaja pystyy alentamaan turvallisuusverkon palveluiden varautumisen palvelutasoa keskeisissä viranomaisen turvallisuusverkon käyttövelvoitteen piirissä olevissa palveluissa ja olla näin myös tarjoamatta korkean varautumisen palvelua kaikissa palveluissa.

Asetuksen 3 § Tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottajan tehtävät ja palvelut

Pelastuslaitos esittää, että asetuksessa 3 §:n 3 momentin mukaisten palvelujen käytössä tulisi huomioida ja mahdollistaa myös viranomaistoimintaan liittyvien ulkopuolisten tahojen osalta viranomaisen viestintäpalveluiden käyttö.

Viranomaisten viestintäteknisten palvelujen kannalta on tärkeä tunnistaa, että itse viestintäteknistä palvelua tulee voida käyttää myös tarvittaessa muillakin kuin viranomaisverkon liittymillä ja päätelaitteilla. Viranomaisen tulee pystyä esimerkiksi viestimään viranomaisen välillä toiminnassaan myös julkisessa viestintäverkossa oleviin päätelaitteisiin, joita voi käyttää esimerkiksi asiantuntijat, toimintaan osallistuvat 3. sektorin toimijat ja toimialan oma henkilöstö tarkoituksenmukaisesti. Varautumisen näkökulmasta tulee arvioida myös viranomaisradioverkon ja julkisen verkon yhtäaikaista käyttöä samassa päätelaitteissa varautumisen parantamiseksi. Palveluilla tarkoitetaan äänen, kuvan, videon ja muun viestinnän toteuttamista yhteisessä palvelussa.

Perustelumuistiossa on tarpeen tuoda esiin, että viranomaistoiminnan kannalta viranomaisten palvelua tulee voida tarjota viranomaisille ja heidän toimintaan liittyville käyttäjille turvallisuusverkon- ja viranomaisverkon ulkopuolelle luokittelemattomiin ja yleisissä tietoliikenneverkoissa oleviin laitteisiin toiminnan niin edellyttäessä.

Perustelumuistiossa on tarkoituksenmukaista mainita, että palveluntuottaja on velvollinen varmistamaan asiakaskohtaisesti sekä turvallisuusverkon että viranomaisradioverkon palvelujen soveltuvuuden toiminnallisuuksien ja päätelaitteiden osalta jokaisen käyttövelvoitetun organisaation toimintaan. Palveluntuottajalla tulee olla velvoite tuottaa asiakkaille esimerkiksi toiminnassa edellytettävät tarkoituksen sopivat päätelaitteet lisälaitteineen asiakkaiden määritysten mukaisesti palveluna. Palveluntuottajan tulee myös huolehtia laitteiden varautumisen ja varaosien saatavuuden turvaamisesta yhteiskunnan eri olosuhteissa.

Asetuksen 8 § Varautuminen

Asetuksen 8 §:n 1 momentin osalta tulee asetuksessa noudattaa turvallisuusverkkolain henkeä, jossa julkisen hallinnon turvallisuusverkko on korkean varautumisen ja turvallisuuden palveluympäristö palveluineen.

Asetuksen muutos ei saa mahdollistaa, että yhteisen turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon infra, tietoliikenne, päätelaite- ja viestintäpalveluihin liittyvät palvelut sekä muut palveluntuottajaa koskevat varautumisvelvoitteet eivät olisi jatkossa korkean varautumisen kriteerien mukaisesti tuotettu ja toteutettu käyttövelvoitetujen palveluiden osalta.

Perustelumuistiossa tulee tarkentaa, että esitetyllä muutoksella palveluista voidaan tarjota asiakkaan toimintaan soveltuvia erilaisia tuotteita, joiden varautumis- ja tietoturvasuustason asiakas voi valita. Esimerkkinä asiakas voi valita tarkoituksen mukaisen tietoliikenneyhteysratkaisun toimipisteeseen. Tietoliikenne ratkaisu voi olla perustason toteutus yksittäiseen toimipisteeseen, mutta se perustuu turvallisuusverkon korkean varautumisen tietoliikenneinfrastruktuuriin.

Uuden viranomaisradioverkon osalta on selkäesti tuotava esiin palvelukuvauksessa sen varautumisentaso ja soveltuvuus yhteiskunnan normaalioloissa ja poikkeusoloissa. Viranomaisradioverkon infra ja siihen liittyvät palvelut tulee olla tuotettu myös korkean varautumisen kriteerien mukaisesti. Tuotteistuksessa voidaan tarjota erilaisella varautumis- ja tietoturvasolla olevia tuotteita, joista asiakas valitsee toimintaansa soveltuvat.

Palveluiden tuotannossa tulee huomioida, että turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon palveluiden tulee muodostaa ehjä palvelukonaisuus. Viestinnän toiminnassa tulee olla mahdollista eri päätelaitteilla turvallisuusverkon ja viranomaisradioverkon välillä. Kustannustehokkuutta tulee hakea erityisesti keskittämällä viranomaisten palveluja yhteisiin tietoliikennratkaisuihin volyymien nostamiseksi ja eri viranomaisten osaoptimointien välttämiseksi.



Jari Sainio
pelastusjohtaja